

VONYARCVASHEGY NYITNIKÉK MINI BÖLCSŐDE

VEZETŐI PROGRAM

Készítette:
Vargáné Nyiri Csilla
intézményvezető

Vonyarcvashegy, 2023. szeptember 01.

Tartalom

VEZETŐI CÉLKITŰZÉSEK, TERVEK, PEDAGÓGIAI PROGRAM	3
Vezetői hitvallásom	4
Nevelési célkitűzések.....	4
A mini bölcsőde jövőképe	5
A mini bölcsőde gyermekképe	5
A mini bölcsőde bölcsődeképe.....	5
Vezetői célkitűzések, kiemelt feladatok.....	6
A hatékonyság növelése	8
Kulturális értékek megőrzése és átadása	8
Gyermekekhez való viszonyulás	9
A gyermekek érdekeinek képviselete.....	9
HUMÁNERŐFORRÁS FEJLESZTÉSE.....	10
Feladatkörök összehangolása, hatáskörök meghatározása	11
Erősségek szem előtt tartása, gyengeségek fejlesztése	11
TOVÁBBKÉPZÉSEK, HÁZI TOVÁBBKÉPZÉSEK, ÖNKÉPZÉSEK	11
Informatikai jelenlét – fejlődés, mely körülvesz bennünket	12
TÁRGYI ERŐFORRÁSOK FEJLESZTÉSE	12
HELYZETELEMZÉS – TÁRGYI FELTÉTELEK	13
Tárgyi felszereltség.....	13
Gyermeklétszám alakulása.....	14
SZAKMAI PROGRAM.....	14
PEDAGÓGIAI CÉLKITŰZÉSEIM, MEGVALÓSÍTANDÓ TERVEK AZ ELKÖVETKEZŐ 5 ÉVRE.....	14
Rövid távú tervek.....	14
Tárgyi felszereltség – eszközbeszerzések	15
Középtávú tervek.....	16
Hosszú távú tervek	17
AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATRENDSZERÉNEK TOVÁBBFEJLESZTÉSE.....	18
INNOVÁCIÓ A PEDAGÓGIÁBAN.....	18

*„Meg kell tanulnunk a gyermek szemével látni
és fülével hallani, meg kell tanulnunk
a gyerek élményvilágának a szintjén beszélni.”*

– Mérei Ferenc –

VEZETŐI CÉLKITŰZÉSEK, TERVEK, PEDAGÓGIAI PROGRAM

Eddigi szakmai munkám során kisgyermeknevelőként mindig elsődlegesnek tartottam a kisgyermekek érdekeinek védelmét, képviselését, biztonságuk megteremtését és fejlődésük támogatását. Korábbi tanulmányaim során szert tettem a munkám végzéséhez szükséges tudásra és tapasztalatra, azonban a főiskolai majd egyetemi képzéseknek köszönhetően sokkal inkább kompetensnek érzem magam a kisgyermekek fejlődésének támogatására. Szignifikánsan nagyobb magabiztossággal vagyok képes a napi tevékenységeimet elvégezni, a szülőkkel történő kommunikáció során törekszem a szakmaiságra, a hiteles és kongruens megnyilvánulásokra. Mondandómat minden esetben alá tudom támasztani megalapozott szakmai érvekkel, támogatni tudom a szülőket szülői kompetenciáikban.

Intézményvezetőként szeretném a májusban létrejött Vonyarcvashegy Nyitnikék Mini Bölcsőde, az itt alakuló, fejlődő közösség munkáját támogatni. Munkám alapja az elhivatottság, szakmai-módszertani tudatosság, a gyermekek fejlődésének támogatása és családjaik kompetenciáinak erősítése, melyhez a nevelőtestület, a kisgyermeknevelők és bölcsődei dajkák munkájára is számítok. Kora gyermekkori nevelést megvalósító intézmény szakembereként fontosnak tartom a személyes példamutatást, empátiát, kongruens kommunikációt és a feltétel nélküli elfogadást. Tevékenységem során törekszem a másság elfogadására, kiemelt tekintettel az atipikus fejlődésű, a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének támogatására, adaptációjuk segítésére, egymás megbecsülésére és tiszteletére, melyhez kérem a nevelőközösség és a fenntartó együttműködését.

Igyekszem egy olyan jövőképet felvázolni, mely segíti az intézmény jó hírének megalapozását, hatékony működésének megteremtését.

A Vonyarcvashegy Nyitnikék Mini Bölcsőde irányítása során alkalmazni fogom az egyetemen tanultakat, a korszerű, modern kora gyermekkori pedagógiai módszereket, alapelveket, különös hangsúlyt adva a kora gyermekkori intervenciók szemléletnek. Tevékenységemet a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában és a helyi Szakmai programban megfogalmazott elvek alapján fogom végezni.

Vezetői hitvallásom

Elkötelezett vagyok a kora gyermekkori nevelés, ezen belül a bölcsődés korosztály nevelés-gondozása iránt. Munkámat meghatározza a gyermekek szeretete és tisztelete, gyermeki létük feltétel nélküli elfogadása, a harmonikus fejlődést megalapozó, biztonságot nyújtó környezet megteremtése, melynek során adekvát feltételeket biztosítunk a gyermekek személyiségének kibontakoztatásához, lehetőséget teremtünk az esélyegyenlőségre, valamint a gyermekek kompetenciáinak fejlesztéséhez.

Intézményvezetői tevékenységem során támogatni fogom az innovatív pedagógiai megoldásokat, nyitott vagyok az új gondolatokra, gyakorlatias megoldásokra, hiszen ez támogatja a folyamatos megújulást, a jobbra való törekvést.

Töreksem a szülőkkel történő hatékony együttműködésre megfelelő pedagógiai-szakmai környezet megteremtésével, hiszen a gyerekek és a pedagógusok érdeke is, hogy a szülők elégedettek legyenek az intézmény működésével, jó szívvvel hozzák gyermekeiket a bölcsődébe.

Nevelési célkitűzések

Minden gyermeknek joga van a legjobb minőségű kora gyermekkori ellátáshoz, neveléshez, melynek hosszú távon nemcsak társadalmi, de gazdasági haszna is tudományosan alátámasztott. Ugyanis a jó minőségű kora gyermekkori nevelésben részesülő gyermekek jobban teljesítenek iskolai tanulmányaik során, ennek következtében jobb esélyekkel indulhatnak a továbbtanulásra, csökken a korai iskolaelhagyás tendenciája, végezetül pedig a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező gyermekek/ fiatalok hatékonyabban vesznek részt a munkaerőpiacon, kisebb terhet róva a társadalomra.

Számos tanulmány bizonyítja, hogy a korai évek tapasztalatai, a gyermekcentrikus nevelési attitűd, adekvát pedagógiai módszerek nagymértékben befolyásolják a gyermekek testi, érzelmi, szociális és kognitív fejlődését. Ezt pedig a jó minőségű kisgyermekkori nevelés-gondozással lehet megalapozni. Ebben számítunk a családok segítségére is, hiszen a hatékony kisgyermekkori nevelés elképzelhetetlen a jól működő intézmény-család kapcsolat, együttműködés nélkül.

Munkám során szeretném megismertetni és elmélyíteni a kisgyermeknevelőkkel a kora gyermekkori intervenciók szemléletét, felhívni figyelmüket ennek fontosságára, továbbá töreksem a hatékony együttműködésre a fenntartóval és a szakhatóságokkal.

A mini bölcsőde jövőképe

Kiemelt célom, hogy a mini bölcsődébe járó gyermekek biztonságát megteremtsük, az intézmény jó hírét megalapozzuk és megerősítsük. Derűs, harmonikus légkörben, megfelelő pedagógiai nevelési módszerekkel, egymás iránti türelemmel, elfogadással biztosítjuk a gyermekek számára a fejlődésükhöz szükséges feltételeket. Nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel történő együttműködésre, hiszen a „gyermek nem választható le a családjáról”, vagyis rendszerszemléletben gondolkodva a családdal együttműködve, a családi nevelést kiegészítve gondoskodunk a kisgyermek neveléséről. További célunk a hatékonyság növelése, melyet az elkötelezett szakmai munka mellett egyéb módon is szeretnénk megvalósítani. Ehhez járul hozzá az Őszi ismerkedési délután, melyet októberben tartunk, s melynek során a szülők, rokonok jobban megismerik egymást, továbbá bepillantást nyerhetnek a mini bölcsőde életébe. Megismerkedhetnek a kisgyermeknevelők szakmai tevékenységével, a mini bölcsőde szakmai értékrendjével, normájával, tájékoztatást kapnak a bölcsőde, azon belül az egyes csoportok napirendjéről.

A hatékonyság növelését célozza továbbá a tavaszi Nyílt nap – Bölcsődekóstolgotó, ahova azokat a szülőket és gyermekeket várjuk, akik a következő nevelési évben szeretnék bölcsődénk szolgáltatásait igénybe venni.

A mini bölcsőde gyermekképe

A gyermek, ha biztonságban érzi magát, akkor szívesen jár a bölcsődébe, hiszen biztosítva van minden feltétel a fejlődéséhez. A kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes elfogadással viszonyulnak a gyermekek felé, megteremtik a feltételeket a kisgyermek harmonikus személyiségfejlődéséhez, a szabad játékhoz és a mozgáshoz, érzelmi támogatást nyújtanak, segítik a gyermekek szociális beilleszkedését és támogatják kognitív fejlődésüket. Napi kezdeményezés keretében olyan élményalapú (vers, mese, mondóka, ének-zenei, környezeti, vizuális, torna) nevelést biztosítanak a gyermekek számára, amely hozzájárul a kognitív, az érzelmi, a szociális, az anyanyelvi és mozgásfejlődésükhöz.

A mini bölcsőde bölcsődeképe

Hosszú távú célunk, hogy a jó minőségű kora gyermekkori nevelés által a gyermekek további életútja pozitív irányba mutasson. Rendelkezzenek azokkal az attitűdökkel, képességekkel, amelyekkel boldogulnak az életben, megalapozzák tanulmányaikhoz a szükséges feltételeket,

alapvető tudást. Megfelelően alkalmazkodni tudjanak a különféle helyzetekhez, birtokában legyenek a konfliktuskezelés és problémamegoldás módszereinek. Mindezt pozitív szemlélettel, megfelelő, hiteles pedagógiai mintaadással, a másság elfogadásának képességével, kongruens kommunikációval és empátiával valósítjuk meg.

Vezetői célkitűzések, kiemelt feladatok

Intézményvezetőként a mini bölcsőde szakmai munkáját a vonatkozó és hatályos jogszabályok figyelembe vételével végzem. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában és az intézmény helyi Szakmai Programjában megfogalmazott elveket tartom szem előtt.

A szakmai munka színvonalát emelendő, nagy hangsúlyt szeretnék helyezni a kora gyermekkori intervenciós szemlélet meghonosítására az intézményben, hiszen a csecsemők és kisgyermek fejlődése szempontjából a korai gyermekévek rendkívüli jelentőségűek. Ezen belül pedig különösen fontos az első három év. Az ekkor zajló folyamatok, a gyermekek szomatikus, pszichés, szociális, érzelmi és kognitív fejlődése olyan dinamikus fejlődésen mennek keresztül, melyek később egyik fejlődési szakaszban sem ismétlődnek meg.

A kisgyermek és csecsemők egészséges, harmonikus fejlődése meghatározza későbbi szociális, közösségi kapcsolataikat, hatással van a társadalomba való beilleszkedésükre és viselkedésükre, továbbá meghatározza érték- és normaítéletüket.

A gyermekek fejlődésének alapja a gyermek családi életének harmonizációja, a nyugodt, kiegyensúlyozott családi háttér, az optimális fejlődést támogató szeretetteljes légkör. Ezt a családi környezetet segíti, támogatja az intézményes nevelés a mini bölcsődében. Szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek nevelésének, gondozásának elsődleges színtere a család, és a mini bölcsőde a családi nevelést kiegészítve segíti, támogatja a gyermekek fejlődését. A mini bölcsődében meghonosítjuk a holisztikus szemléletet, vagyis a kisgyermek fejlődése során valamennyi tényezőt figyelembe vesszük.

A megfelelő fejlődés érdekében nem mindegy, hogy egy sérült, atipikus fejlődésű gyermek mikor kerül be az ellátórendszer látókörébe, ugyanis minél korábban kerül felismerésre egy gyermek fejlődésbeli elmaradása és kezdődik meg a korai fejlesztése, annál nagyobb eséllyel valósulhat meg a felzárkóztatása.

Szakirodalmi anyagokból, kisgyermek nevelésével foglalkozó szakemberek véleménye alapján, valamint a statisztikai adatokból egyértelműen kimutatható, hogy napjainkban

szignifikánsan megnövekedett az atipikus fejlődésű, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő vagy korai fejlesztésre szoruló gyermekek száma. Neveléstudomány MA egyetemi képzésem során a diplomadolgozatom témájaként a korai fejlesztéshez való hozzáférés lehetőségeit, a kora gyermekkori intervenció működésének hatékonyságát, illetve a különböző – a kora gyermekkori nevelés területén dolgozó – szakemberek együttműködésének hatékonyságát vizsgáltam. Diplomadolgozatomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a kisgyermek nevelésével foglalkozó szakemberek, és az érintett szülők hogyan vélekednek a kora gyermekkori intervencióról, véleményük szerint milyen eséllyel jutnak be az atipikus fejlődésű kisgyermek a korai ellátó rendszerbe, korai fejlesztésbe. Kutatásom kiterjedt továbbá arra, hogy az egyes ágazatok szakemberei milyen módon tudnak együttműködni egymással, valamint a szülők vajon észlelik-e ha gyermekük nem a megszokott, elvárt módon fejlődik. Tisztában vannak-e azzal, hogy milyen lehetőségeket tud nyújtani gyermekük számára a korai ellátó rendszer, illetve milyen korai fejlesztésre jogosultak.

Kutatásomat kérdőíves felméréssel, valamint félig strukturált interjú segítségével végeztem el, melyet a Zala Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Keszthelyi Tagintézményének egyik gyógypedagógusával készítettem, aki válaszaival részben alátámasztotta a kérdőíves felmérésem eredményeit.

A szakemberek és a szülők egyöntetű véleménye alapján a különböző ágazatokban dolgozó szakemberek között nem minden esetben hatékony az együttműködés. Ez leginkább a pedagógiai és az egészségügyi/orvosi területen dolgozóakra érvényes. Továbbá a szakemberek és a szülők véleménye alapján a gyermekek egy része nem jut be időben a korai ellátó rendszerbe, vagyis nem kapja meg időben a neki megfelelő korai fejlesztést. Az indokok között többet is megnevezetek a szülők, szignifikánsan a legtöbben a korai fejlesztő központok túlszűfoltóságát, a hosszú várakozási időt és a kevés gyógypedagógust, illetve kevés fejlesztési időt említették meg.

Nekem kisgyermeknevelőként nem feladatomban a diagnosztizálás; az eltérő fejlődés észlelése és jelzése a szülők és a megfelelő szakemberek felé azonban igen. Éppen ezért tartom rendkívül fontosnak a magas szintű képzéseket és a holisztikus szemléletet. Nagy szükség van a megfelelően felkészült szakemberekre, ugyanakkor az is szükséges, hogy a szülőket adekvát módon tudjuk tájékoztatni, ebben pedig kiemelkedő fontosságúak a megfelelő kommunikációs készségek, az empátia és a feltétel nélküli elfogadás, valamint természetesen a szakmai magabiztosság, tapasztalat.

Bízom benne, hogy noha manapság kevés a bölcsődei férőhely, túlszűfoltak az óvodai csoportok, humánerőforrás-hiánnyal küszködnek az intézmények, kevés a jó pedagógus, gyógypedagógus, nem megbecsült a szakma – de azért mindig lesznek olyan elkötelezett, elhivatott szakemberek, akik szívükön viselik a kisgyermek sorsát és ráirányítják a figyelmet arra, hogy egy társadalom, egy nemzet sorsa elsősorban a kisgyermek megfelelő színvonalú nevelésétől függ, hiszen a gyermekekbe fektetett energia befektetés a jövőbe.

A hatékonyság növelése

A hatékony munka, a szülői igények jobb kiszolgálása a kora gyermekkori nevelés területén szükségessé teszi a különböző ágazatok közötti (egészségügy, köznevelés, szociális szféra) együttműködést. Ennek egyik alapfeltétele, hogy olyan egységes, szakmai nyelvezetet használjunk, mely valamennyi ágazati intézmény és szakember számára egyértelműen definiálja a problémákat. Magam és kisgyermeknevelő kollégáimat is arra szorgalmazom, hogy a kötelező továbbképzések során olyan képzéseken vegyenek részt, ahol pontosan megfogalmazzák a célfeladatokat, kijelölik a felelősöket, megnevezik a szakértőket.

Kulturális értékek megőrzése és átadása

A mai kor társadalmában a kultúra, az adott társadalom, közösség értékeinek, normáinak megőrzése és továbbadása valamennyi pedagógiai területen dolgozó szakember kiemelt feladata. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott elvek szerint a 3 év alatti kisgyermek nevelése során nagy gondot kell fordítani a nemzet felhalmozott hagyományainak értékeire, a nemzet sajátosságaira, valamint szem előtt kell tartani a tudomány, a kora gyermekkori kutatások eredményeit.

A kulturális értékátadás megjelenik már kora gyermekkorban, hiszen már otthon, családi körben találkozik a csecsemő és kisgyermek a saját kultúrájára jellemző ölbéli játékokkal, mondókákkal, naphívogatókkal, arcsimogatókkal, énekekkel. De ugyancsak otthon találkozik először a különféle művészeti technikákkal, gyurmázással, rajzolással, esetleg festéssel, tépéssel, vágással, és még hosszan sorolhatnám. Ez a folyamat folytatódik a bölcsődében. A kultúra, a művészetek fontos szerepet játszanak a kisgyermek életében. Hajtja őket a világ megismerésének vágya. A kultúrájára jellemző énekek, dalok megismerésével nemcsak a szöveget sajátítják el, de megismerkednek a ritmussal, a népi hangszerekkel, népi játékokkal, néptáncsal.

Gyermekekhez való viszonyulás

A bölcsődei nevelés-gondozás célja a családban nevelkedő kisgyermek számára megfelelő napközbeni ellátás biztosítása, testi, érzelmi jóllétének megalapozása, személyiségének fejlesztése és feltétel nélküli elfogadása. Kiemelt feladata a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatása, az esélyegyenlőség biztosítása. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és a helyi Szakmai Program alapján a családra, mint komplex egésze tekintünk, ennek értelmében a gyermek nevelése nemcsak magára a gyermekre irányul, hanem annak közvetlen környezetére, családjára is. Elsődleges célunk, hogy szolgáltatásunkkal hozzájáruljunk a családok életminőségének javításához, hiszen az anyák munkavállalása nem minden esetben oldható meg családi segítséggel. Szükségük van a kisgyermek szakszerű ellátását biztosító intézményekre. A családi együttműködést elősegítendő, számos lehetőséget biztosítunk a családok bevonására az intézmény napjaiba. A szülő ismeri legjobban gyermekét, annak szükségleteit, igényeit, szokásait, ezért elengedhetetlen a szülők és kisgyermeknevelők közötti harmonikus, bizalomteljes kapcsolat. A napi találkozások alkalmával tájékozódhatnak a szülők gyermekük tevékenységéről, érzelmi állapotáról, de szívesen meghallgatjuk a szülőket a gyermek otthoni történéseiről, tevékenységéről. A Hirdetőtáblán az állandó hírek, tájékoztatók mellett kihelyezünk aktuális híreket, értesítéseket, ezzel is segítve a szülőket mindennapi teendőik során.

A kisgyermek számára kiemelten fontos terület a biztonságuk megteremtése, érzelmi fejlődésük támogatása. A kisgyermeknevelők meleg, elfogadó szemlélettel fordulnak a gyermekek felé, megteremtve ezzel a nyugodt, biztonságot nyújtó feltételeket. A személyi állandóság elvét alapozza meg a „saját kisgyermeknevelő” rendszer, mely növeli a gyermekek biztonságát és alapul szolgál a jó szokások kialakulásához.

A gyermekek érdekeinek képviselése

A gyermekek érdekeinek képviselése céljából a mini bölcsőde Szülői Kapcsolattartókat szavazott meg (önként vállalt feladatként). A Gyvt. 35-36. §-a értelmében bölcsődében, a bölcsődés gyermekek érdekeinek védelmében Szülői Érdekképviselési Fórumot kell működtetni, azonban mini bölcsődében ez nem kötelező, ezért választottuk ezt a formát. Szülői értekezleten mindkét csoportból megszavaztak a szülők egy-egy főt, akik a bölcsőbe járó gyermekek érdekeit hivatottak ellátni, továbbá részt vesznek a mini bölcsőde egyéb rendezvényein, illetve kapcsolattartási feladatokat látnak el a szülőkkel és az intézménnyel. A kapcsolattartók feladata:

- az intézményben történő esetleges nem megfelelő elbánásról informálja az intézményvezetőt
- szülői panaszok, gyermeki jogok sérelmének jelzése az intézményvezető felé
- szabad véleménynyilvánítás az intézmény működésével kapcsolatban
- javaslattétel az intézményben végzett szolgáltatásokról
- tájékoztatja az intézményvezetőt a bölcsőde dolgozóinak esetleges kötelezettségzegéséről
- aktuális tevékenységek megbeszélése, segítség a lebonyolításban
- óvodába történő átmenet segítésének lehetőségei.

A szülői kapcsolattartó által jelezett panaszt az intézményvezető kivizsgálja, illetékességi körén belül megteszi a szükséges lépéseket, melyről írásban tájékoztatja a kapcsolattartót. Amennyiben a szükséges intézkedéshez nem rendelkezik megfelelő kompetenciával, továbbítja azt a megfelelő személyhez. Abban az esetben, ha intézményvezető nem küld értesítést 15 napon belül a beérkezett panaszra, vagy a megtett intézkedésekkel nem értenek egyet, akkor a kapcsolattartó az intézmény fenntartójához címzett, de intézményvezetőnél benyújtandó panasszal élhet.

HUMÁNERŐFORRÁS FEJLESZTÉSE

Fenntartó eleget tett a jogszabályban meghatározott kötelezettségének és a dolgozói létszámot úgy állapította meg, hogy az képes legyen az intézmény hatékony működését biztosítani. A két mini bölcsődei csoportban 1-1 fő főiskolai végzettségű kisgyermeknevelőt, valamint 1-1 fő bölcsődei dajkát foglalkoztat – akik közül egyikük középfokú OKJ kisgyermekgondozói végzettséggel rendelkezik, mely szükség esetén megoldást jelenthet a gyermekek nevelés-gondozása során. Másikuk dajka szakképesítéssel rendelkezik. Továbbá egy fő bölcsődevezető/intézményvezető (főiskolai Csecsemő- és kisgyermeknevelő, valamint szakirányú egyetemi végzettséggel, Neveléstudomány MA rendelkező) személyt – aki az intézmény szakmai irányítását és a munkafolyamatok megszervezését végzi, szükség esetén pedig szintén részt vesz a napi nevelés-gondozásban, illetve a helyettesítésben). A kisgyermeknevelők közül egyikük gyakornoki státuszból PED I. státuszba fog minősülni, 2025-ben, másikuknak pedig 2023. május 2-től kezdődik a továbbképzési kötelezettsége. 4 év áll rendelkezésére a szükséges 80 kreditpont összegyűjtésére.

Intézményvezető vezetőképzésre kötelezett.

Feladatkörök összehangolása, hatáskörök meghatározása

A mini bölcsődében nagyon fontos a feladatok összehangolása és a hatáskörök, kompetenciahatárok meghatározása. A napi nevelési-gondozási feladatok során nélkülözhetetlen a kisgyermeknevelők munkarendjének, feladatkörének alapos átgondolása, hogy az megfelelő legyen a mini bölcsőde szakmai programjában megfogalmazott elvekhez. Mivel a kisgyermeknevelők munkaideje nem fedi le a mini bölcsőde nyitva tartási idejét, és az intézményvezető sem tud mindkét csoportban egyidejűleg benn lenni, ezért nagyobb mértékben kell támaszkodnunk a bölcsődei dajkák munkájára a reggeli és a délutáni órákban. Ezt segíti és megkönnyíti, hogy az egyik bölcsődei dajka rendelkezik OKJ kisgyermekgondozói középfokú végzettséggel.

Erősségek szem előtt tartása, gyengeségek fejlesztése

Munkám során folyamatosan megfigyeléseket folytatok az intézményben, melynek során megfigyelem a kisgyermeknevelők szakmai tevékenységét. Ezáltal képet kapok arról, hogy melyek a kolléganők erősségei, illetve mely területeken van szükségük támogatásra, fejlesztésre. Kiemelt terület a kisgyermeknevelők attitűdjének megfigyelésekor a gyermekekhez való viszonyulás, gondozástechnikai ismeretek, a kommunikáció (hangnem, hangerősség, modor, stílus), továbbá a szakmai nyelvezet megléte. Szükséges a megfelelő szaknyelv ismerete, azonban a szülőkkel történő kommunikáció során kerülendő a felesleges szakzsargon használata – adott esetben bántó lehet a szülő számára, ha nem érti, miről beszél a kisgyermeknevelő.

A megfigyelések kiterjednek a bölcsődei dajkák által végzett tevékenységekre is, melynek során elsősorban a kompetenciahatárok betartását ellenőrzöm, a kommunikációt a kollégák között, illetve a munkaköri leírásokban megfogalmazott tevékenységek maradéktalan betartását. Az ellenőrzések kiterjednek a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák által vezetett dokumentációk naprakész vezetésére is.

TOVÁBBKÉPZÉSEK, HÁZI TOVÁBBKÉPZÉSEK, ÖNKÉPZÉSEK

Nagy figyelmet fordítok a szakdolgozók, pedagógusok továbbképzésére. A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szabályozza a pedagógus munkakörben foglalkoztatott kisgyermeknevelők kötelező továbbképzését. Ennek értelmében a megfelelő szakképesítéssel (főiskolai

végzettséggel) rendelkező pedagógusnak 4 év áll rendelkezésére, hogy 80 kreditpontot összegyűjtsön. Egy pedagógus munkakörben foglalkoztatott kisgyermeknevelő gyakornoki pozícióban dolgozik a mini bölcsődében, az ő minősülése PED I. kategóriába 2025-ben lesz esedékes. Másik pedagógus munkakörben foglalkoztatott kisgyermeknevelő PED I. kategóriában van, neki 2023. május 2-án kezdődött a továbbképzési időszaka.

Intézményvezető vezetőképzésre kötelezett a 25/2017. (X. 18.) a szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló EMMI rendelet értelmében.

Szakmai anyagok beszerzése, elérhetővé tétele a dolgozók számára rendkívül fontos, ezért megrendeltem a RAABE KIADÓ Bölcsődevezetők kézikönyve és a Kisgyermeknevelők szakmai módszertani tudástárát. A mini bölcsőde rendelkezik a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának nyomtatott formájával, továbbá számos más szakmai anyag áll a dolgozók rendelkezésére, hogy szakmai tudásukat bővíthessék.

Informatikai jelenlét – fejlődés, mely körülvesz bennünket

A 21. század modern információtechnológiai eszközeinek korában elengedhetetlen, hogy a mini bölcsőde is rendelkezzen olyan technikával, mely lehetővé teszi az online kapcsolattartást a szülőkkel, a fenntartóval, társ-intézményekkel, egyéb szakhatóságokkal. A mini bölcsődében is jelen vannak ezek a lehetőségek, melyeket a napi kapcsolattartás során mi is használunk. A mai kor gyermeke ebbe már beleszületett, ők már ún. „digitális bennszülöttek”. Nekünk, kisgyermeknevelésével foglalkozó szakembereknek is eleget kell tennünk a kor kihívásainak, munkánkba be kell illesztenünk a kor igényeinek megfelelő modern információtechnológiai eszközöket, melyeket munkánk során hatékonyan tudunk kamatoztatni. Természetesen munkánk során a háttérben tudjuk alkalmazni ezeket az eszközöket, hiszen napközben a kisgyermeknevelés-gondozása a fő feladatunk, de mindenképpen birtokolnunk kell olyan tudást, mellyel ezeket használni tudjuk. Az ehhez szükséges tudás megszerzése is nagyon fontos.

TÁRGYI ERŐFORRÁSOK FEJLESZTÉSE

- eszközök karbantartása, fejlesztése
- ingatlan egyes elemei (kerítés, udvar lefedettsége, járdaszakaszok minősége, fásítás, árnyékolás stb.)
- foglalkozások minőségének, mennyiségének emelése (mozgásfejlesztés, terápiás eszközök bevonása stb.)

HELYZETELEMZÉS – TÁRGYI FELTÉTELEK

Az intézmény újonnan létesült, egyben jól szimbolizálja a fenntartó szándékát, mely szerint a már meglévő és jól működő infrastruktúra mellé (általános iskola és óvoda) egy, a legkisebbek nevelésére-gondozására alapozó intézményt hozzon létre. Az épület rendkívül tetszetős, megfelel a korszerű kora gyermekkori nevelés szakmai elvárásainak. Két csoportszoba található benne, modern, szép kivitelezésben, mely adekvát módon biztosítja a legkisebbek számára a napi nevelést, gondozást.

Az épület az előírásoknak megfelelően rendelkezik egy intézményvezetői irodával, valamint a szükséges kiegészítő helyiségekkel (konyha, raktár), bár említett helyiségek mini bölcsőde lévén ugyancsak szűkre méretezettek, kevés a tárolási lehetőség.

Tárgyi felszereltség

Első lépésként jeleztem a fenntartó felé, hogy a mini bölcsőde bejárati kapu oszlopa javításra, megerősítésre szorul, ugyanis jelentős mértékben megmozdult, hatalmas repedés volt rajta. Ebben a formájában baleset- és életveszélyes, szükséges az azonnali beavatkozás. A szemrevételezés során nyilvánvalóvá vált, hogy az említett oszlopot ki kell cserélni, vele együtt a másik oldalon lévőt is. A javításra hamarosan sor került, fenntartó azonnal reagált a jelzésre és kicseréltette a két sérült oszlopot, valamint egy új kerítéselem is beépítésre került. Az intézmény rendelkezik a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő tárgyi eszközökkel, berendezésekkel, játékeszközökkel, melyek hasznosságának felmérése majd a működés során igazolódik be. Az intézmény alapító okiratában foglaltak alapján szükséges átvizsgálni, hogy megfelelőek-e a felszerelési és játéktárgyak egy esetleges SNI gyermekek nevelése szempontjából is.

Az udvari játékok használhatóságának, előírásoknak megfelelő kivitelezése megtörtént, azonban mindenképpen elengedhetetlennek tartom az árnyékolás megoldását, ugyanis a jelenlegi nyári hőségben problémát okoz a gyermekek friss levegőn tartózkodása. A homokozó és az udvar legnagyobb része közvetlen ki van téve a nap káros sugarainak, valamint a csúszda alá ütés csillapító felület /pl. gumitégla/ beszerzését javaslom – szintén a gyermekek testi épségének biztosítása érdekében. Az árnyékolás rövid távú megoldásaként megfelelőnek tartom ún. napvitorlák beszerzését, felszerelését (legalább 2 db-ot), hosszú távon azonban szükséges lenne legalább egy, de inkább kettő gyorsan, terebélyesre növény, azonban a kisgyermekek számára nem veszélyes fa ültetése (ne legyenek apró, gyermekek számára könnyen lenyelhető termései, ne legyen mérgező).

Gyermeklétszám alakulása

A két mini bölcsődei csoportba felvehető gyermekek maximális létszáma 7 fő/csoport – abban az esetben 8 fő, ha valamennyi felvett gyermek a felvétel időpontjában betöltötte a 2. életévét. Az igényfelmérés megtörtént, a mini bölcsődébe a szülők benyújtották Felvételi kérelmüket, a beszoktatások megkezdődtek, de még az ősz folyamán folytatódnak. A két mini bölcsődei csoportban életkor szerint különbözik a gondozott gyermekek aránya. Egyik csoportban nevelik a korban fiatalabb gyermekeket, a másikban a korban nagyobbakat, akik már betöltötték a második életévüket. SNI gyermek esetleges felvétele magával hozza a felvehető létszám felülvizsgálatát.

SZAKMAI PROGRAM

Fenntartó az intézmény kapuinak megnyitásakor szakértővel elkészítette a mini bölcsőde Szakmai Programját, melynek alapján megkezdte a működését.

A bölcsőde, mini bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől 3 éves korú – kisgyermekek szakszerű nevelését-gondozását ellátó napközbeni gyermekjóléti intézmény, mely munkáját a Szakmai Programban meghatározott szakmai elvek alapján végzi, és amely összhangban van a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával.

Ez alapján a gyermekek nevelése elsődlegesen a család feladata (joga és kötelessége), és ebben kiegészítő szerepet játszik a bölcsőde. A bölcsőde holisztikus, rendszerszemléletű megközelítése alapján biztosítja feltételeket a gyermekek testi, lelki, szociális, kognitív és érzelmi neveléséhez. Ennek részeként a nevelés kiterjed a kisgyermekkorai nevelés valamennyi területére, alaphelyzetére.

PEDAGÓGIAI CÉLKITŰZÉSEIM, MEGVALÓSÍTANDÓ TERVEK AZ ELKÖVETKEZŐ 5 ÉVRE

Rövid távú tervek

Elsődleges feladatomnak tartom a mini bölcsőde jó hírnevének megalapozását, melyet kimagasló szakmai tevékenységgel szeretnék megvalósítani. Ebben a munkában számítok a kisgyermeknevelők szakmai együttműködésére és a bölcsődei dajkák segítségére, valamint a fenntartó támogatására.

Mivel az intézménynek eleget kell tennie a dolgozók törvényben meghatározott továbbképzési kötelezettségének, így a két kisgyermeknevelő továbbképzése, ill. egyikük gyakornoki státuszról PED I. státuszba történő minősülése, valamint intézményvezető vezetőképzési kötelezettsége kiemelt feladat lesz a közeljövőben, melyhez szükséges lesz a megfelelő források előteremtése.

- A foglalkozások minőségének emelése (mozgásfejlesztés, terápiás eszközök bevonása stb.) céljából szükség lenne néhány mozgásfejlesztő eszköz beszerzésére, mellyel hatékonyabbá tehetjük a gyermekek mozgásfejlődésének támogatását. Szükségünk lenne továbbá olyan készségfejlesztő játékokra, melyek segítségével a gyermekek finommotorikáját, fantáziáját, készségeit fejleszthetjük (pl. zenei eszközök, Montessori tornyok, babaház, vonat, állomás, vasúti építópálya stb.)

Tárgyi felszereltség – eszközbeszerzések

- Szükséges lenne néhány szekrény, bútor, polc beszerzése, melyek hatékonyabbá tennék a mindennapi munkát. Az intézményvezetői irodába szükséges lenne még egy kétajtós szekrény a dokumentumok, dolgozók személyi anyagi, a kisgyermekek személyi anyagai, szakirodalmi és egyéb anyagok megfelelő tárolására, továbbá a fénymásoló elhelyezéséhez egy komódra vagy kisebb íróasztalra.
- A Pillangó csoportba szeretnék egy kétajtós szekrényt beszerezni, melyben a kisgyermeknevelők tárolni tudnák a gyermekek napi tevékenységéhez szükséges eszközöket (pl. a vizuális kezdeményezés eszközei stb.) Jelenleg semmilyen tárolási lehetőségük nincs, nagy a zsúfoltság azon az egy polcon.
- Szakmai szempontból és a gyermekek nyugalma érdekében szükségesnek tartom a csoportszobák ajtajának függönnyel, vagy belátást gátló fóliával történő elfedését. Rendkívül zavaró a gyermekek altatása, vagy játéka során az öltözőben jövő-menő emberek látványa, illetve pedagógiai szempontból sem helyénvaló a kisgyermeknevelők és a gyerekek tevékenységének folyamatos megzavarása, azon kívül a szülők látványa is megzavarja a kisgyermekeket. Továbbá a gyermeköltözőben folyamatosan automatikusan felkapcsolódó mennyezeti világítás is zavaró az átlátszó üvegen keresztül. Átmenetileg színes papírral fedtük az ablakokat, de hasznos lenne más, tartósabb megoldás.
- A gyermeköltözőben a világítás folyamatosan fel-lekapcsol automatikusan minden mozgásra/mozdulatra, mely véleményem szerint energiapazarló, azon kívül zavaró.

- Rendkívül tetszetős és praktikus, ugyanakkor az utóbbi évek során tapasztalt klímaváltozás miatt zavaróak a tetőn kialakított világítóablakok. A világítóablakok működését motor végzi, mely automatikusan fel-lenyílik (akár alvásidőben, ami felébreszti a gyerekeket), továbbá a nap zavartalanul süt be hosszú órákon keresztül, ami még inkább hozzájárul az épület túlzott felmelegedéséhez, továbbá zavarja a gyermekeket a nyugodt ebéd utáni pihenésükben, melyhez a félhomály a legoptimálisabb. Javasolnám oda is árnyékolók felszerelését, melyet akár manuálisan vagy elektronikusan lehetne szabályozni. Tudomásomra jutott továbbá az is, hogy a tetőablakoknak tűzvédelmi szempontja is vannak, ugyanis automatikusan kinyílik füst, vagy tűz esetén, ami hasznos. Az árnyékolást mégis szükségesnek tartom.

Középtávú tervek

A rövid távú tervek között már szerepelt, de mivel a továbbképzés több évet ível át, itt is megemlítem a pedagógus továbbképzési program megvalósítását a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Csoportos kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségének beütemezése. Intézményvezető: 2023-ban végeztem el az egyetem mesterképzését Neveléstudomány szakon, Kora gyermekkori intervenció szakirányon – vagyis az elkövetkező 4 évre teljesítettem a továbbképzési kötelezettségemet, azonban intézményvezetőként más jogszabályok vonatkoznak rám. Eszerint vezetőképzésre vagyok kötelezett. Mindezekon túlmenően minden pedagógus feladata az önképzés megvalósítása, melyben természetesen teljes mértékben támogatni fogom kollégáimat.

Az intézmény a májusi nyitáskor nem rendelkezett megfelelő dolgozói öltözővel. Az engedélyeztetés során a szomszédos óvoda épületében, a tetőtérben lenne a dolgozók öltözője, ami a mindennapok során kivitelezhetetlen, és életszerűtlen. Ezen kívül számtalan esetben fordult már elő, hogy nap közben a gyerekek leöntik, összepiszkítják, orrváladékukkal összekénik, rosszullét esetén lehányják a kisgyermeknevelőt, akinek ilyenkor át kell gyorsan öltöznie. Ez megoldhatatlan a nagy távolság miatt az óvodai tetőtérben lévő öltözőt használva. A nevelői/intézményvezetői iroda sem megfelelő erre a célra.

A szeptember 1-jei helyzet tarthatatlan volt, egymás hegyén-hátán álltak a dolgozók lábbelijei, nem volt hova tenni az otthoni ruhát, melyben érkeznek, és a váltásként használt munkaruhát. Ugyanakkor az új nevelési év kezdetével a szülőkkel történő megbeszélések, dokumentumok kitöltésének helyszíne az iroda, ahol jelenleg ezek a tarthatatlan állapotok uralkodtak.

Megfontolás tárgyává tettem az udvarra történő kijárat céljára használt északi átjáró öltözővé átalakítását, természetesen oda is belátást gátló függöny vagy fólia alkalmazásával a gyermeköltöző felől (átmenetileg azt is színes papírral fedtük). Az udvarra kijáratot pedig más módon oldottam meg: a főbejáraton keresztül biztonságosan megoldható a gyermekek udvarra történő kimenetele. Másik lehetőség lett volna egy futószőnyeggel a csoportszobából a teraszajtón keresztül. (Ezt a módszert alkalmazza sok másik bölcsőde, például módszertani bölcsődék is). Az így kialakított öltőbe szükségünk van szekrényre vagy polcrendszerre, ahol a dolgozók a ruháikat, cipőiket egymástól jól elkülönítve, külön rekeszekben tárolhatják, ugyanakkor szükség esetére a menekülési útvonal továbbra is biztosítható.

Hosszú távú tervek

A továbbképzések megvalósítását lehetővé tevő finanszírozási tényezők előteremtése, megfelelő továbbképzési tervzet kidolgozása, és az ehhez szükséges anyagi források felkutatása.

A hosszú távú tervek között szeretném fenntartó hozzájárulását, támogatását kérni az épület energetikai megújulásához, klimatizálásához. Megoldást jelenthet még esetlegesen ventilátorok alkalmazása, tekintetbe véve azok megfelelő használatát – például mennyezeti ventilátor beépítésével, de a hosszú távú megoldást a klímaberendezés biztosítaná.

- Az utóbbi években nyilvánvalóvá vált, hogy időjárásunk egyre melegebb a nyári időszakban, egyre gyakrabban hirdetnek hőségriadót a hatóságok. Valamennyien tudjuk, hogy a megváltozott, felmelegedett klíma milyen rossz hatással van az emberi szervezetre, és különösen igaz ez a kisgyermekekre nézve. Mivel éjszaka sem hűl le a levegő, nem tudnak az épületek kellőképpen lehűlni, ami kedvezőtlen hatással van a felnőttek és a gyerekek egészségi állapotára. Önmagában a korábban említett nap elleni védekezés egyéb formái már sajnos nem elegendők, szükséges lenne a belső terek hűtése, melyet korszerű, energiatakarékos klímaberendezésekkel lehetne megoldani.
- A hőség szervezetre gyakorolt hatása:
 - általános megterhelés a szervezet számára, túlzott felhevülés
 - a kitágult erek negatív hatása a szívre és a keringési rendszerre
 - fokozott izzadás, folyadékvesztés – párosulva az ásványi sók kiürülésével
 - idegrendszerre gyakorolt negatív hatások – koncentráció, alvási problémák

Rövid távú tervek között már megemlítettem a hőség elleni védekezés lehetséges módjait, mely szerint árnyékoló napvitorlák, fák ültetése megoldás lehet a problémára. A nyugati oldalon lévő bejárat részleges árnyékolásának szükségességét igazolja még a Mini Bölcsődével szemben működő vendéglátó egység, melyből szabad a belátás az intézménybe, különös tekintettel zavaró ez a kisgyermekes fürdőszobai szükségleteinek kielégítése idején.

AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATRENDSZERÉNEK TOVÁBBFEJLESZTÉSE

A bölcsőde kapcsolatrendszerét megvizsgálva megállapíthatjuk, hogy együttműködik mindazon intézményekkel, szakhatóságokkal, szakemberekkel, amelyekkel és akikkel a gyermekek ellátása során kapcsolatba kerülhet (gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, regionális-módszertani intézmények, védőnő, házi gyermekorvos, családsegítő, óvoda, a pedagógiai szakszolgálat szakemberei, a korai fejlesztés szakemberei, szakértői bizottságok, gyámügy, továbbá napi kapcsolatot tart fenn a fenntartóval, élelmezésvezetővel). Gyermekjóléti alapellátás részeként kiemelt szerepe van a bölcsődei nevelés-gondozásban a prevenciónak: jelzőrendszeri tagként team munkában együttműködve részt vesz a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

Különösen szoros kapcsolatot ápolunk a szomszédos Vonyarcvashegyi Nyitnikék Óvodával, hiszen a harmadik életévüket, vagy a bölcsődés kor végét elérő gyermekek nagy része itt kezdi meg óvodai nevelését. Ennek érdekében szoros együttműködést tartunk fenn az óvodával. Az óvodai nevelést megelőzően kölcsönösen támogatjuk egymás munkáját, tájékoztatjuk az óvónőket a bölcsődés gyermekekről.

INNOVÁCIÓ A PEDAGÓGIÁBAN

A pedagógus szakmának képesnek kell lennie a megújulásra. Az évekkel/évtizedekkel korábban végzett pedagógusok nem minden esetben rendelkeznek megfelelő gyógypedagógiai képzettséggel, felkészültséggel. Gyakran elhangzik, hogy „mi nem vagyunk gyógypedagógusok”. Holott a gyakorlat és a tapasztalat azt mutatja, hogy egyre több napjainkban a különböző magatartászavarral, érzelmi/idegrendszeri fejletlenséggel küzdő gyermek. Olyanok, akik koraszülöttek, valamilyen betegségből kifolyó sérüléseik vannak, vagy születés előtti, közbeni és utáni időszakban bekövetkezett rendellenességgel küszködő gyermekek, akiknek nevelése-gondozása, tanítása egyéb, eddig ismeretlen képességeket, készségeket igényel a mai pedagógusoktól. Képesnek kell lenniük olyan új, innovatív

feladatok ellátásra, újabb kihívások megvalósítására, melyhez szükségesek az új – akár gyógypedagógiai – képzések.

Kérem tisztelt Polgármester urat és Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestületét, hogy jelen Vezetői programban megfogalmazott pedagógiai célkitűzéseket, kért eszközbeszerzéseket és egyéb, a mini bölcsőde működéséhez szükséges tárgyi feltételeket lehetőségükhöz mérten támogatni szíveskedjenek.

Vonyarcvashegy, 2023. 09. 01.

.....
Vargáné Nyiri Csilla
intézményvezető